7/2075

T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DTM.0.03.07.01 **31.03.04* 17584**
KONU : Soru Önergesi Hk.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 15/3/2004 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2075-4695/16352 sayılı yazıları.

İlgide kayıtlı yazıları konusu Mersin Milletvekili Sayın Hüseyin ÖZCAN'ın mısır ithalatına ilişkin olarak Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih ettiği yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin görüşlerimiz aşağıda sunulmaktadır.

Malumları olduğu üzere, tarım ürünleri ithalatında uygulanan gümrük vergileri ülkemizin ekonomik şartları, uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerimiz, iç ve dış piyasa fiyatları, üretim-tüketim dengesi, yerli üretim ve ithal maliyetleri, hammadde-mamul koruma dengesi, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri ile destekleme politikaları dikkate alınarak sıfır ile Dünya Ticaret Örgütü tarife taahhütlerimiz arasında tespit edilmektedir.

Bu çerçevede, mısır ithalatında uygulanan gümrük vergisi oranları;

1. 2002 yılı yerli ürün mısırın ve Toprak Mahsülleri Ofisi'nin (TMO) elindeki stokların tükenmiş olması nedeniyle, 1.500.000 ton civarındaki arz açığımızın daha ucuz bir şekilde karşılanması ve mısırı hammadde olarak kullanan yem, nişasta ve glikoz sanayicilerinin daha uygun fiyatla hammadde temin etmelerinin sağlanması amacıyla, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın talebi üzerine 17/4/2003 tarihli ve 25082 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/5456 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %35'den %20'ye düşürülmüş,

2. 2003/2004 kampanya dönemi mısır hasadının Eylül ayı itibariyle başlayacağı, 2003/2004 kampanya dönemi mısır alım fiyatının 310.000 TL/kg olarak açıklanmış olduğu, mevcut %20 oranındaki gümrük vergisine göre oluşan gümrüklü ithal maliyetinin TMO alış fiyatının oldukça altında kaldığı, yeni kampanya dönemine düşük maliyetli ithal mısır stoku ile girilmesi halinde üreticinin ürününü pazarlamada zorluk yaşayacağı ve mısır üretiminin büyük bir bölümünün TMO'ya satılacağı ve bunun da kamu finansmanı açısından sorunlar doğuracağı hususları ile döviz kurundaki düşüş dikkate alınarak, yeni kampanya dönemine aşırı bir ithalat stoku ile girilmesine ve TMO'nun stok ve finansman sıkıntısı ile karşılaşmasına meydan verilmemesini teminen, mısır dünya fiyatları ve döviz kurlarındaki gelişmelere göre eylül ayında yeniden gözden geçirilmek üzere, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın talebi üzerine tohumluk olmayan mısır ithalatında uygulanan %20 oranındaki gümrük vergisi 8/8/2003 tarihli ve 25193 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/5978 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %45'e yükseltilmiş,

3. Yerli ürün mısırın 15 Eylül itibariyle yoğun bir şekilde piyasaya arz edilmeye başlaması nedeniyle, TMO'nun bu aşamada piyasada alıcı konumunda olduğu ve bu nedenle gümrük vergisi ayarlamasında ithal maliyeti ile TMO alım fiyatının mukayese edilmesi gerektiği hususları dikkate alınarak, TMO'nun aşırı stok, finansman ve pazarlama sıkıntısı ile karşılaşmasına meydan verilmemesini ve yerli üretimin korunmasını teminen, tohumluk olmayan mısır ithalatında uygulanan %45 oranındaki gümrük vergisi 25/9/2003 tarihli ve 25240 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/6193 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %70'e yükseltilmiş,

4. Destekleme kapsamında Eylül-Aralık döneminde mısır alımı yapan TMO'nun Aralık sonu itibariyle satıcı konumuna geçmiş olması nedeniyle, dünya fiyatlarındaki gelişmeler de dikkate alınarak TMO satış fiyatları ile gümrüklü ithal maliyetlerinin dengelenmesini teminen, mısırda uygulanan %70 oranındaki gümrük vergisi 31/12/2003 tarihli ve 25333 sayılı 1. mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/6662 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %80'e yükseltilmiştir.

Bu itibarla, 2003 yılı içerisinde gerek döviz kurlarında gerekse dünya fiyatlarında yaşanan dalgalanmalar dikkate alınarak, mısır ithalatında uygulanan gümrük vergisinde yapılan kademeli artışlarla, hem yerli üretimin korunması ve TMO'nun aşırı stok-finansman zorluğu ile karşılaşmasının önlenmesi hem de spekülatif fiyat hareketlerine meydan verilmemesi sağlanmıştır.

Diğer taraftan, alternatif ürün projesi kapsamında mısır üretiminin artırılmasına ilişkin olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığımızca sürdürülen çalışmalar neticesinde mısır üretiminde belirli artışlar kaydedilmekle birlikte, özellikle yem ve gıda sanayiinden kaynaklanan talep artışına bağlı olarak söz konusu ürünün tüketiminin de sürekli olarak artması sonucu oluşan arz açığı ithalatla karşılanmaktadır. Mısırı hammadde olarak kullanan söz konusu sektörlerin ihtiyaçlarının daha ucuz bir şekilde karşılanması buna karşın yerli ürünün piyasaya arz edildiği dönemlerde ise yerli üretimin korunması amaçlarıyla, mısır ithalatında uygulanan gümrük vergileri Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın da görüşleri alınarak sürekli gözden geçirilmekte olup, geçmiş yıllarda yapılan düzenlemeler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 1: Mısır İthalatında Uygulanan Gümrük Vergisinde Yapılan Değişiklikler

İthalat Rejimi Kararına Ek Kararın Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Sayısı	Mısır İthalatında Tespit Edilen Gümrük Vergisi (%)
31/12/2000- 24274 Mükerrer	50
16/02/2001 – 24309	25
28/04/2001 – 24386	10
17/08/2001 – 24496	40
31/12/2001 - 24627 Mükerrer	10
25/06/2002 - 24796	35

7/2075

İthalat Rejimi Kararına Ek Kararın Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Sayısı	Mısır İthalatında Tespit Edilen Gümrük Vergisi (%)
17/04/2003 - 25082	20
08/08/2003 - 25193	45
25/09/2003 - 25240	70
31/12/2003-25333 1. Mükerrer	80

Yukarıdaki tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, özellikle yerli ürünün iç piyasada tüketilmesini TMO stoklarının eritilmesini müteakiben mısır ithalatında uygulanan gümrük vergileri düşürülürken, yerli ürünün piyasaya arz edilmeye başladığı dönemlerde ise gümrük vergileri yükseltilmektedir.

Gümrük giriş tarife cetvelinde 10.05 pozisyonunda yer alan mısırda çerezlik (patlatmalık) mısır için ayrı bir pozisyon açılımı olmadığı için söz konusu ürünün dış ticaret istatistikleri takip edilememektedir. Ancak, anılan ürün için 2005 yılında Gümrük Müsteşarlığımızca ayrı bir pozisyon açılması planlanmakta olup, açılım sağlanması durumunda hem söz konusu ürüne ilişkin dış ticaret istatistikleri takip edilebilecek hem de gerekmesi durumunda bu ürüne yem ve nişasta sanayiinde kullanılan tohumluk olmayan diğer mısırlardan farklı gümrük vergisi uygulanabilmesi imkanı doğacaktır. Ayrıca, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün tarım ürünlerine ilişkin üretim istatistiklerinde çerezlik (patlatmalık)-yemlik-tohumluk adı altında herhangi bir ayrıma gidilmeksizin sadece toplam mısır üretim rakamları yer almakta olup, 2001 yılında 2,2 milyon ton, 2002 yılında 2,1 milyon ton, 2003 yılında ise 2,8 milyon ton mısır üretimi gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı'nın 29/9/2003 tarihli ve 360 sayılı yazısında, diğer hususlar meyanında, "beyanname bazında dış ticaret bilgilerinin kişisel bilgi niteliğini haiz olduğu"nun belirtilmesi ve 13/6/1962 tarihli ve 53 sayılı "Devlet İstatistik Enstitüsünün Görev, Yetki ve Kuruluşu Hakkında Kanun" uyarınca da, kişisel bilgilerin herhangi bir kişi veya kuruma verilmesinin yasak olması nedeniyle, adı geçen Başkanlıktan yukarıda mahiyeti kısaca izah edilen mezkur Kanun ve ilgili mevzuatı çerçevesinde alınabilen verilere göre 2003 yılında 143 firma tarafından 1.816.918 ton 1005.90 gümrük tarife pozisyonlu tohumluk olmayan mısır ithalatı yapılmıştır.

Bilgilerine saygılarımla arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı